

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1413-P-247-16/17-06-18

Zagreb, 21. rujna 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **povodom neanonimne prijave o mogućem sukobu interesa dužnosnice Kolinde Grabar-Kitarović, Predsjednice Republike Hrvatske**, na 193. sjednici, održanoj 21. rujna 2017. g., donosi sljedeću:

ODLUKU

Protiv dužnosnice Kolinde Grabar-Kitarović, Predsjednice Republike Hrvatske postupak za odlučivanje o sukobu interesa neće se pokrenuti, s obzirom da Povjerenstvo zbog nedostavljanja potrebnih podataka i dokumentacije od nadležnih državnih tijela, nije moglo provjeriti vjerodostojnost i osnovanost podnesene prijave.

Obrazloženje

Protiv dužnosnice Kolinde Grabar-Kitarović, Predsjednice Republike Hrvatske podnesena je 3. kolovoza 2016.g. neanonimna prijava mogućeg sukoba interesa, koja je u knjizi ulazne pošte Povjerenstva zaprimljena pod brojem: 711-U-3769-P-247/16-01-4. povodom koje se vodi predmet broj P-247/16.

U prijavi se ukazuje na podatke objavljene u medijima iz kojih proizlazi da je Zdravko Mamić organizirao rođendansku proslavu za dužnosnicu, što bi predstavljalo uslugu u vrijednosti većoj od 500,00 kn, odnosno nedopušten dar u smislu članka 11. stavka 3. ZSSI-a.

U prijavi se nadalje navodi da je dužnosnica prilikom davanja izjave za televizijsku kuću N1, na pitanje o navodnoj rođendanskoj proslavi i svom odnosu sa Zdravkom Mamićem odgovorila da je na svoj rođendan u 2015. godini bila u Bruxellesu s obitelji, a da Zdravka Mamića smatra poznanikom kojeg sreće na društvenim odnosno javnim događanjima. S obzirom da podaci objavljeni u medijima ukazuju da se navodna rođendanska proslava u organizaciji Zdravka Mamića i nije održala 29. travnja 2015.g., na sam rođendan dužnosnice, već u prethodnu subotu 25. travnja 2015.g., u prijavi se navodi da je dužnosnica, prilikom davanja izjave navedenoj televizijskoj kući, na izravno novinarsko pitanje propustila javno deklarirati navedeni događaj te je pogrešno prikazala prirodu svog odnosa sa Zdravkom Mamićem, čime je postupila protivno načelima obnašanja dužnosti, propisanim člankom 5. ZSSI-a.

U prijavi se ukazuje da je Zdravko Mamić na konferenciji za medije održanoj (navesti datum) izjavio: „Ljudi oko nje koji su bili u izbornom stožeru su rekli – pa 'ajmo napraviti jednu večeru za svoju dušu... Mi smo se provešeli, poslije toga se nikad nismo vidjeli.“

Uvidom u Registar dužnosnika utvrđeno je da je Kolinda Grabar-Kitarović stupila na dužnost Predsjednice Republike Hrvatske 19. veljače 2015.g. Člankom 3. stavkom 1. točkom 1. ZSSI-a propisano je da je Predsjednik Republike Hrvatske dužnosnik u smislu navedenog Zakona, stoga je i dužnosnica Kolinda Grabar-Kitarović, povodom obnašanja dužnosti Predsjednice Republike Hrvatske, obvezna postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 39. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke, povodom vjerodostojne, osnovane i neanonimne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosnika. O pokretanju ili nepokretanju postupka Povjerenstvo donosi pisanu odluku. Na temelju stavka 4. istog članka Zakona, podnositelju prijave jamči se zaštita anonimnosti.

Člankom 11. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da se darom u smislu tog Zakona smatra novac, stvari bez obzira na njihovu vrijednost, prava i usluge dane bez naknade koje dužnosnika dovode ili mogu dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvaraju obvezu prema darovatelju. Sukladno članku 11. stavku 2. ZSSI-a darovima u smislu tog Zakona ne smatraju se uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade. Člankom 11. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da dužnosnik smije zadržati samo dar simbolične vrijednosti i to najviše u vrijednosti do 500,00 kuna od istog darovatelja.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerenim dužnostima te povjerenje građana. Člankom 5. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

U svrhu provjere vjerodostojnosti i osnovanosti navoda iz podnesene neanonimne prijave, Povjerenstvo je izvršilo uvid u podatke objavljene u medijima i videozapise o okolnostima na koje se ukazuje u prijavi te je, na temelju članka 39. stavka 5. ZSSI-a, od nadležnog tijela državne uprave koje raspolaže relevantnim podacima zatražilo potrebne podatke i dokumentaciju.

Na internetskim stranicama Express (www.express.hr) 6. svibnja 2015.g. objavljen je tekst naziva „Tajna veza: Mamić je Kolindi organizirao feštu za rođendan“. U tekstu se navodi slijedeće: „*Događaj koji je dojmljivo potvrdio glasine o pravoj političkoj osovini Mamića i predsjednice države, zbilo se prošle subote, 25. travnja. Šefica države tada je, doduše nešto uranjeno, proslavila svoj 47. rođendan (koji joj pada u srijedu, 29. travnja) na fešti koju je za nju organizirao upravo Zdravko Mamić...*“

Iz javno objavljenih podataka i videozapisa, Povjerenstvo je utvrdilo da je Zdravko Mamić 21. srpnja 2016.g. doista održao konferenciju za medije te je istom prilikom govorio i o svojem odnosu s Predsjednicom Republike Hrvatske.

Utvrđeno je da je tom prilikom Zdravko Mamić izjavio da je Kolindu Grabar-Kitarović upoznao u Bruxellesu u jednom restoranu u kojem je bio gost na večeri s ostalim predstavnicima Hrvatskog nogometnog saveza uoči nogometne utakmice Belgija-Hrvatska. Nadalje, Zdravko Mamić naveo je da je kasnije kada se Kolinda Grabar-Kitarović kandidirala na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske dao dva puta donaciju od po 10.000,00 kn za njenu predsjedničku kampanju iz osjećaja simpatije, smatrajući njenu kandidaturu dobrom za Republiku Hrvatsku. Nakon toga je Zdravko Mamić, vezano za događaje nakon pobjede Kolinde Grabar-Kitarović na izborima, izjavio sljedeće: *„I onda smo iz zahvalnosti u jednom trenutku ljudi oko nje, koji su bili u njenom izbornom stožeru rekli: Pa 'ajmo napraviti jednu večeru za našu dušu... Pa otkud je Predsjednica mogla znati da sam ja ili bilo tko od tih ljudi koji su bili tamo pod bilo kakvom vrstom istrage. Mi smo se provešeli i poslije toga se nikad nismo vidjeli. Pa gdje je problem.“*

Iz citirane izjave ne proizlazi da je Zdravko Mamić potvrdio da je u svojem domu organizirao rođendansku proslavu za dužnosnicu Kolindu Grabar-Kitarović, već da je dužnosnica bila na večeri organiziranoj za osobe koje su sudjelovale u predizbornoj kampanji, na kojoj je bio i Zdravko Mamić kao donator, no Zdravko Mamić nije izričito potvrdio da je povod te večeri bila rođendanska proslava dužnosnice, niti je u toj izjavi naveo kada je večera održana, gdje je održana niti da je istu on financirao.

Radi provjere vjerodostojnosti i osnovanosti navoda u prijavi odnosno istinitosti podataka objavljenih u medijima, kao i zaštite dostojanstva i integriteta dužnosnice, Povjerenstvo je zatražilo podatke od Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu MUP), imajući na umu da je dužnosnica štíćena osoba te da je prilikom odlaska na proslavu u javni ili privatni prostor u posjedu trećih osoba nužno praćena i štíćena od strane Uprave za posebne poslove sigurnosti.

Pritom se Povjerenstvo pozvalo na odredbu članka 39. stavka 5. ZSSI-a kojom je propisano da Povjerenstvo ima pravo pribaviti činjenice i dokaze djelovanjem drugih tijela javne vlasti te da su nadležna tijela u Republici Hrvatskoj dužna bez odgode, na zahtjev Povjerenstva, dostaviti zatražene obavijesti i dokaze.

Povjerenstvo je dopisom od 31. siječnja 2017.g., upućenim Kabinetu ministra unutarnjih poslova, zatražilo podatak jesu li službene osobe Uprave za posebne poslove sigurnosti MUP-a 25. travnja 2015.g. obavljale posao osiguranja i zaštite štíćene osobe Kolinde Grabar Kitarović, Predsjednice Republike Hrvatske na privatnoj lokaciji na području Grada Zagreba, različitoj od adrese njezina kućanstva ili kućanstva člana njezine obitelji (dakle ne u prostorijama tijela državne uprave, ustanovama te drugim službenim lokacijama i javnim mjestima), a ukoliko takva evidencija postoji, podatke o adresi i vremenskom razdoblju štíćenja i zaštite.

Dopisom ur.broj: 511-01-20-1500-79/2/17 od 10. veljače 2017.g., kojeg je potpisao ministar unutarnjih poslova Vlaho Orepić, Povjerenstvo je obaviješteno da MUP nije u mogućnosti dostaviti podatke tražene u dopisu Povjerenstva od 31. siječnja 2017.g., budući da je na temelju Uredbe o određivanju šticećenih osoba, objekata i prostora te provođenju njihove zaštite i osiguranja („Narodne novine“ broj 46/13., 103/14., 151/14., 10/16. i 99/16.) Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović određena kao šticećena osoba I. kategorije te je Uprava za posebne poslove sigurnosti MUP-a nadležna ustrojstvena jedinica za provođenje mjera osiguranja i zaštite predmetne kategorije šticećenih osoba. U dopisu se navodi da su, sukladno navedenom, podaci sadržani u planovima, procjenama, analizama, raščlambama, prosudbama, pravilima i postupcima provedbe osiguranja i zaštite šticećenih osoba, objekata i prostora iz djelokruga rada Uprave za posebne poslove sigurnosti, označeni stupnjem tajnosti „POVJERLJIVO“, na temelju Pravilnika o tajnosti službenih podataka MUP-a („Narodne novine“ broj 107/12.).

Povodom navedenog dopisa MUP-a od 10. veljače 2017.g., Povjerenstvo je dopisom od 22. veljače 2017.g., upućenim Kabinetu ministra unutarnjih poslova, zatražilo skidanje oznake povjerljivosti i dostavu prethodno traženih podataka.

Člankom 2. stavkom 3. Pravilnika o tajnosti službenih podataka MUP-a propisano je da podaci klasificirani oznakom tajnosti „POVJERLJIVO“ spadaju u kategoriju službeno neobjavljivih podataka, dok su sukladno članku 2. stavku 2. toga Pravilnika, službeno objavljivi podaci oni podaci koji su pripremljeni za objavljivanje u javnim glasilima, elektroničkim medijima, internetskim stranicama i drugdje. Člankom 34. Pravilnika o tajnosti službenih podataka MUP-a propisano je da nije moguće ukloniti oznaku stupnja tajnosti sa službenog podatka ako bi to: bilo štetno za djelovanje posebnih sigurnosno-tehnoloških sustava MUP-a; bilo štetno za obavljanje službenih radnji ili provedbu sudskog postupka; izložilo opasnosti po život, zdravlje, tjelesnu nepovredivost, slobodu ili imovinu djelatnika Ministarstva ili druge osobe.

Povjerenstvo je u dopisu MUP-u od 22. veljače 2017.g. ukazalo da je, na temelju članka 28. u vezi s člankom 30. stavkom 1. podstavkom 1. ZSSI-a, kao stalno, samostalno i nezavisno državno tijelo osnovano radi provedbe toga Zakona u odnosu na dužnosnike, nadležno pokretati postupke sukoba interesa i donositi odluke o tome predstavlja li određeno djelovanje ili propust dužnosnika povredu toga Zakona. Povjerenstvo je ujedno ukazalo da je sukladno članku 1. stavku 2. ZSSI-a, svrha tog Zakona sprječavanje sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, sprječavanje privatnih utjecaja na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti, jačanje integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti.

U dopisu MUP-u od 22. veljače 2017.g. istaknuto je da je Povjerenstvo u postupku iz svoje nadležnosti dužno razmatrati neanonimne prijave sukoba interesa protiv dužnosnika te da, radi ocjene vjerodostojnosti i osnovanosti prijave sukoba interesa Povjerenstvo nužno treba pribavljati činjenice i dokaze djelovanjem drugih tijela javne vlasti, sukladno ovlaštenju iz članka 39. stavka 5. ZSSI-a.

U istom dopisu je naglašeno da Povjerenstvo traži isključivo podatke o adresi i vremenskom razdoblju štíćenja i zaštite dužnosnice na datum 25. travnja 2015.g., a ne podatke o osobama koje su u Upravi za posebne poslove sigurnosti donosile odluke i izvršavale poslove osiguranja i zaštite dužnosnice niti druge podatke o načinu obavljanja istih poslova pa da se stoga skidanje klasifikacije s traženih podataka i dostava istih Povjerenstvu, radi zakonite provedbe propisanog postupka, ne može smatrati štetnim za djelovanje posebnih sigurnosno-tehnoloških sustava MUP-a, niti štetnim za obavljanje službenih radnji ili provedbu sudskog postupka, niti bi izložila opasnosti po život, zdravlje, tjelesnu nepovredivost, slobodu ili imovinu djelatnika MUP-a ili druge osobe, sve u smislu članka 34. Pravilnika o tajnosti službenih podataka MUP-a. Slijedom navedenog, Povjerenstvo je zatražilo da se provede deklasifikacija traženih podataka te da se isti dostave Povjerenstvu.

Dopisom urbroj: 511-01-20-1500-79/5/17 od 15. ožujka 2017.g., potpisanom po ministru unutarnjih poslova Vladi Orepiću, Povjerenstvo je obaviješteno da nisu ispunjeni uvjeti za provedbu postupka deklasifikacije te da MUP nije u mogućnosti udovoljiti traženju Povjerenstva i dostaviti deklasificirane podatke o provedbi mjera osiguranja i zaštite štíćene osobe I. kategorije.

U odgovoru MUP-a navodi se da su podaci u svezi provedbe mjera osiguranja i zaštite štíćenih osoba I. kategorije klasificirani stupnjem tajnosti „POVJERLJIVO“ na temelju odredbi Zakona o tajnosti podataka („Narodne novine“ broj 79/07. i 86/12.) te da nisu prestali postojati razlozi za navedenu klasifikaciju traženih podataka. U dopisu se navodi da se radi o podacima od sigurnosnog interesa za Republiku Hrvatsku, čije bi neovlašteno otkrivanje naštetilo štíćenim vrijednostima iz članka 6. Zakona o tajnosti podataka, ali se ne precizira kojoj od propisanih vrijednosti.

Sukladno članku 4. Zakona o tajnosti podataka, stupnjevi tajnosti su: „vrlo tajno, tajno, povjerljivo i ograničeno“. Sukladno članku 5. Zakona o tajnosti podataka, s obzirom na stupanj ugroze zaštićenih vrijednosti stupnjevima tajnosti iz članka 4. ovoga Zakona mogu se klasificirati podaci iz djelokruga državnih tijela u području obrane, sigurnosno-obavještajnog sustava, vanjskih poslova, javne sigurnosti, kaznenog postupka te znanosti, tehnologije, javnih financija i gospodarstva ukoliko su podaci od sigurnosnog interesa za Republiku Hrvatsku.

Na temelju članka 8. Zakona o tajnosti podataka, stupnjem tajnosti „POVJERLJIVO“ klasificiraju se podaci čije bi neovlašteno otkrivanje naštetilo vrijednostima iz članka 6. toga Zakona, a to su: temelji Ustavom utvrđenog ustrojstva Republike Hrvatske; neovisnost, cjelovitost i sigurnost Republike Hrvatske; međunarodni odnosi Republike Hrvatske; obrambena sposobnost i sigurnosno-obavještajni sustav; sigurnost građana; osnove gospodarskog i financijskog sustava Republike Hrvatske; znanstvena otkrića, pronalasci i tehnologije od važnosti za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske.

Povjerenstvo zaključke kako podaci objavljeni u medijima, pa tako i izjava Zdravka Mamića na konferenciji za medije, nisu dovoljan temelj iz kojeg bi proizlazila vjerodostojnost i osnovanost navoda iz prijave.

S obzirom da nadležna državna tijela nisu Povjerenstvu dostavila zatražene podatke, Povjerenstvo nije steklo relevantna saznanja iz kojih bi proizlazilo da je povodom organiziranja rođendanske proslave dužnosnici 25. travnja 2015.g., dužnosnica od Zdravka Mamića primila nedopušteni dar, pa da je time došlo do moguće povrede članka 11. stavka 1. i 3. ZSSI-a.

U odnosu na moguću povredu načela djelovanja propisanih člankom 5. ZSSI-a, koja bi proizlazila iz propusta dužnosnice Kolinde Grabar-Kitarović da na izravan novinarski upit u potpunosti javno deklarira i pojasni prirodu svog odnosa sa Zdravkom Mamićem, s obzirom da Povjerenstvo ne može utvrditi je li Zdravko Mamić dužnosnici organizirao rođendansku proslavu 25. travnja 2015.g., posljedično ne može niti preispitivati je li dužnosnica svojim javnim očitovanjima očuvala vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo provjerene dužnosti te povjerenje građana.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je donijelo odluku kao što je navedeno u izreci ovog akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnica Kolinda Grabar-Kitarović, elektroničkom dostavom
2. Podnositelj prijave, na znanje putem elektroničke pošte
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana